

РЕШЕНИЕ

№ 102

гр. гр. Димитровград, 03.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДИМИТРОВГРАД в публично заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Гергана Т. Стоянова Денчева

при участието на секретаря Дарина М. П.а
като разгледа докладваното от Гергана Т. Стоянова Денчева Гражданско дело № 20235610101087 по описа за 2023 година

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание **чл.124 от Гражданско-процесуалния кодекс(ГПК).**

В исковата молба ищецът твърди следното: Потребител съм на електроенергия с клиентски номер ***** за обект, находящ се в с.Черногорово ул.**** с ИТн1606026.На 30.05.2023 от служители на " Електрораспределение Юг" ЕАД е демонтиран и предаден за експертиза електромер с фабричен N15024902. Ответника твърди , че впоследствие е извършена техническа проверка, според която електромерът не съответства на метрологичните и технически изисквания и отчита ел.енергия с грешка. Вследствие на това с фактура 8299079351 /27.07.2023 ми е начислена допълнително количество ел.енергия на стойност 4092.65 лева с ДДС. Начислената по този начин сума представляваща корекция на сметка за минал период от време от 01.03.2023 до 30.05.2023 за е недължима поради начална липса на основание за начисляването ѝ. Ето защо за мен е налице правен интерес да предявя против " Електрораспределение Юг" ЕАД отрицателен установителен иск на основание чл.124 ал.1 от ГПК, като Ви моля да ни призовете на съд и след като установите истинността на гореизложеното да признаете за установено по отношение на ответника ,че аз Б. З. Б. не дължа на

" Електрораспределение Юг" ЕАД сумата от 4092.65 лева с ДДС , представляваща корекция на сметка за минал период от време от 01.03.-2023 до 30.05.2023г.

В законоустановения едномесечен срок ответникът е депозирал писмен отговор, в който оспорва исковата претенция, като неоснователна. КЕВР има правомощието да приеме правила за измерване на количеството електрическа енергия, които да регламентират условията и реда за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия (вж. чл. 83, ал. 2, вр. чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката или ЗЕ). Именно на това основание КЕВР е приела ПИКЕЕ , като раздел 1Х от тях "ред и начини за првизчисляване на количеството електрическа енергия" е уредил случаите и начините за извършване на преизчисление на количеството електрическа енергия от операторите на електрически мрежи. В конкретния случай приложение намира разпоредбата на чл. 50, ал. 1, 6. „а" от ПИКЕЕ, където изрично е посочено, че: „В случаите, когато при метрологичната проверка се установи, че средството за търговско измерване не измерва или измерва с грешка извън дапустимата, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява количеството електрическа енергия за по[1]краткия период между периода от датата на констатиране на неизмерване/неправилно/неточно измерване до последната извършена проверка и периода от три месеца, предхождащи датата на констатиране на неизмерване/неправилно/неточно измерване, като: а) при средство за търговско измерване, измерващо с грешка извън допустимостта, количеството преминала електрическа енергия се изчислява, като измерените количества се коригирам с установената грешка, като се отчита класът на точност на средството за търговско измерване." 2/5 Стойността на дължимата сума пак е изчислена по определената от КЕВР пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на ЕР Юг в качеството му на оператор на разпределителна електрическа мрежа (вж. чл. 56, ал. 3 ПИКЕЕ), ведно с дължимата сума за мрежови услуги и за цена за задължения към обществото (вж. чл. 56, ал. 1 ПИКЕЕ). Именно гореописаните норми от ЗЕ и ПИКЕЕ са и законовото основание за преизчисление на количеството електрическа енергия, доставена на клиента пред процесния период, като практиката на Върховния касационен съд (ВКС) в тази връзка е еднозначна ЕР ЮГ няма задължение да доказва виновно

поведение от страна на ищецп. Считаме за неоснователни доводите на ищеца, че имало съществено значениекой точно е извършил това въздействие, и че то не може и не следва да се вмени във вина на него, установяването на лицето, извършило неправомерно въздействието върху електромера и неговата вина са от компетентноспа на разследващите органи и прокуратурата, доколкото има данни за осъществяване на състава на престъплението по чл. 234в от Наказателния кодекс. Що се касае до настоящия спор, въпросът кой е конкретният извършител е ирелевантен, защото в посочените законови разпоредби, които регламентират преизчислението на количеството електрическа енергия не се съдържат изисквания и условия за извършването корекции на сметки при установено виновно поведение на крайния клиент, точно обратното единственото условие за упражнявано правото на оператора на съответната електрическа мрежа да извърши едностранна корекция, е да бъде установено по съответния ред, че е налице случай на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия, за да се пристъпи към такава корекция. Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия обаче правото на мрежовия оператор да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, довело до неизмерването или неточното измерване на доставената електроенергия, тъй като корекционната процедура цели възстановяване на настъпилото без основание имуществено разместване, а не да ангажира отговорността на потребителя за негово виновно поведение. Този въпрос, също както въпросът с основаниято за извършване на корекция на количеството доставена електрическа енергия е разглеждан многократно от ВКС, в практиката му след приемането на ЗИДЗЕ (обн. ДВ, бр. 54 от 2012 г.), като съставите на върховната съдебна инстанция са единодушни, че законът дава възможност за извършване на едностранна корекция на сметка на клиента, в случай на констатирано неправомерно въздействие върху СТИ, като при подобен род корекции не следва да се доказва виновно поведение на клиента и чл. 82 от ЗЗД е неприложим в подобен тип обществени отношения. Считано от 04.05.2019 г. са в сила нови ПИКЕЕ, слоред които преизчислението на количеството електрическа енергия вече се извършва от операторите на съответните електрически мрежи. В изпълнение на правомощията си по чл. 83, ал. 2 ЗЕ, вр. чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ, КЕВР прие нови ПИКЕЕ, които бяха обнародвани в ДВ, бр. 35 от 30.04.2019 г.. С тях се даде

нова регламентацияна обществените отношения, свързани с реда и начините на преизчисление на количествата електрическа енергия в случаите, когато СТИ не измерва точно или изобщо не измерва доставените количества електрическа енергия. С новия подзаконов нормативен акт се детайлизира уредбата на тези специфични обществени отношения, като най-същественото изменение, което би следвало да рефлектира и върху съдебната практика по тези правни спорове, е изключването от процеса по коригиране на количествата електрическа енергия на крайните снабдители (вж. § 1, т. 28а, б., а" от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ) - в случая „ЕВН България Електроснабдяване" ЕАД (ЕВН ЕС). Искът е изцяло неоснователен и като такъв, моля да го отхвърлите, като ни присъдите сторените деловодни възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за **установено от фактическа страна** следното:

Не се оспорва от страните и съдът приема този факт за установен, че с Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване №705233/30.5.23г. се установило, че на същата дата длъжностни лица, служители на ответното дружество, в присъствието на „свидетел“, извършили техническа проверка на електромер с фабричен № 150249502, монтиран да измерва консумираната електрическа енергия на обект, находящ се в село Черногорово.Електромерът бил демонтиран и на неговото място поставен нов, вследствие на това, че грешката на стария електромер е извън допустимите норми.

Въз основа на констатациите от проверката била изготвена справка за коригиране на сметката на електроенергия на ищеца, като клиент на ответника, за периода от 1.3.23г. до 30.5.23г. За коригираната сметка била съставена Фактура № 8299079351/27.7.2023г., с която била начислена за плащане допълнително сумата от 4092.65 лева.Не се твърди от ищеца, а и не се оспорва от ответника, че сумата не е била заплатена.

Допусната и назначена е съдебно-техническа експертиза, от заключението на вещото лице по която, прието като доказателство по делото и неоспорено от страните се установи, че от Констативен протокол от метрологична експертизата на средство за измерване № 198/19.06.2023г., на БИМ отразява техническо състояние на СТИ № 150249502,което е резултат от

външно неправомерно въздействие върху електромера. Описаните манипулации в раздел „Техническо съпояние на частите и механизмите защитени от нерегламентиран допъп от констативния протокол" Въздействат върху точността на електромера , като последният не отчита цялото количество консумирана ел. енергия от обекта. В случая електромер с № 150249502 измерва 13,15 % от консумираната ел. енергия от абоната). Тези манипулации водят до неизмерване на консумирана електрическа енергия от абоната. В случая електромер с № 150118140 неизмерва 86,85 % от консумираната ел. енергия от абоната. Правилно е приложена методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия така, както е заложена в чл.50, ал.1, т. „а" ПИКЕЕ. Правилно е остойностено това неизмерено количество , съгласно чл.56, ал. 3 от ПИКЕЕ. В паметта на СТИ № 150249502 се съдържат данни за нерегламентирано вмешателство в измервателното устройство (СТИ 150249502) на 22.09.2022г. В паметта на СТИ № 150249502 се съдържат данни за това, че е бил под напрежение след монтажа му 13.06.2022г. до 01.05.2023г. и данните са представени на лист 24 и 25 от делото. Началният момент на неточно отчитане на ел. енергия от електромер № 150249502 в ИТН 1606026 е 28.09.2022г.

От показанията на разпитания свидетел В. Б. се установиха факти и обстоятелства по извършената проверка и констатациите от нея.

Така изложената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Не се оспорва от страните, а и безспорно по делото бе установено, че между страните през процесния период е съществувало валидно правоотношение по договор за снабдяване с електрическа енергия. В чл.1 ал.4 от Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с решение на ДКЕВР № ОУ-013/10.05.2008г., се съдържа легална дефиниция на понятието „клиент“, като според този текст потребител на електрическа енергия за битови нужди е физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електро-разпределителната мрежа на “ЕВН България Електроразпределение” ЕАД съгласно действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си. В тази връзка от събраните по делото доказателства бе установено по несъмнен начин, че ищецът е клиент на ищцовото дружество.

В Закона за енергетиката се предвижда възможност да бъдат извършвани корекции на сметки на потребителите в случай на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена ел.енергия(с оглед разпоредбите на чл.98а ал.2 т.6 вр. чл.83 ал.1 т.6 от ЗЕ , при спазване на приетите от ДКЕВР на 14.10.2013г. ПИКЕЕ, съгласно чл.83, ал.2 от ЗЕ, които правила са приложими в случая, тъй като се касае за извършена корекция на сметка след изменението на закона и след приемането на правилата). Съдът обаче намира, че предвидената законова възможност за корекция на сметка за ел. енергия за изминал период не означава автоматично начисляване на суми за неточно измерена ел.енергия, а това начисляване следва да бъде извършвано, само и единствено след надлежно доказване на всички предпоставки за ангажиране отговорността на клиента-потребител, регламентирани в чл.48 ал.1, чл.47 и чл.45 от ПИКЕЕ, и след установяване по несъмнен начин, че грешката в отчитането на ел.енергията, неправилно/ неточното ѝ измерване или неизмерване се дължат на виновното поведение на клиента съгласно разпоредбата на чл.82 от ЗЗД, уреждаща отговорност за вреди вследствие на неизпълнение на договорни задължения. Обективната отговорност по принцип е изключение, доколкото ангажира отговорността на едно лице, без да се държи сметка за субективното му отношение, поради което нейното залагане в правна норма е правомощие единствено на законодателя. Такава клауза, предвиждаща обективна безвиновна отговорност на потребителя на ел.енергия, не се съдържа в ЗЕ, поради което остава приложима общата разпоредба на чл.82 от ЗЗД, регламентираща пределите на имуществената отговорност при неизпълнение на договорно задължение, която винаги е виновна и е в границите, очертани в тази норма. Това е така, тъй като не може нито с подзаконов нормативен акт, нито с правила, създадени от орган без законодателни правомощия, да се дерогират разпоредби на закон. Посочените разпоредби на ПИКЕЕ, към които препраща ЗЕ, по никакъв начин не изключват вината на насрещната страна при неизпълнение на задължения по договора, а само регламентират принципите за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и процедурата за изчисляване на консумирана ел.енергия съгласно чл.83 т.6 от ЗЕ и раздел IX от ПИКЕЕ. Те не изключват необходимостта от установяване, че именно абонатът е извършил действия, нарушаващи въведената в чл.45 и чл.48 от ПИКЕЕ забрана за потребителите да въздействат неправомерно

върху собствените на преносното дружество средства за търговско измерване, или най-малкото, че тези действия са извършени с негово знание.

Наред с това, според действащото законодателство(чл.120 ал.1 от Закона за енергетиката и чл.28 ал.8 от Наредба № 6/09.06.2004г.) средствата за търговско измерване, както и електромерните табла, са собственост на електроразпределителното дружество, което е длъжно да ги поддържа в изправност за своя сметка, да обезпечава правилното им функциониране и да следи за отклонения в измерването. Неправомерното въздействие или нерегламентираният достъп до тях е свързан с извършването на такава манипулация върху уреда, която се изразява в способността за точното и коректно измерване на реално консумираната енергия. В тази връзка съдът приема, че в доказателствена тежест за ответното дружество бе при предявен отрицателен установителен иск, както в настоящето производство, да докаже по несъмнен начин наличие на осъществен без санкцията на ответното дружество достъп на ищеца до електромера, за да се ангажира отговорността му, каквито данни по делото няма.

Отделно от това, едностранната корекция на сметка за вече доставена и ползвана ел. енергия противоречи на норми от действащото законодателство, които уреждат потребителските права - чл.143 т.6 и т.18 от Закона за защита на потребителите. Коментираните клаузи от ЗЕ и ПИКЕЕ са нищожни по смисъла на чл.26 ал.1 от ЗЗД поради противоречието им със закона, защото нарушават основни принципи за равнопоставеност на страните в договорното правоотношение и засягат защитата на интересите на потребителите при продажбата им на ел. енергия. Така абонатът е поставен в неравноправно положение, защото няма как да защити интереса си при предприета от страна на дружеството служебна корекция на сметката му за минал период вследствие на твърдяно неточно измерване на ел. енергията, особено когато доставената и потребена енергия му е била редовно отчитана и заплащана във времето. Именно в този смисъл нормите са неравноправни, защото, без да се държи сметка за виновното поведение на една от страните по договора, същата е принудена да търпи санкционни последици при добросъвестно изпълнение на задълженията си по заплащане на доставената ѝ енергия.

Ето защо предявеният отрицателен установителен иск следва да бъде изцяло уважен, като бъде признато за установено по отношение на ответника,

че ищецът не дължи начислената му сума от 4092.65 лева, представляваща корекция на сметка за минал период – от 1.3.2023г. до 30.5.2023г.

С оглед изхода на производството ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените от същия разноски във връзка с производството, а именно адвокатско възнаграждение и държавна такса в общ размер от 874 лева/164 лв.-ДТ и 710 лева-адв.възнаграждение/, предвид депозиран списък с разноски по делото. Неоснователно е направеното от процесуалния представител на ответника възражение, на основание чл. 78, ал.5 от ГПК за прекомерност на претендирания от ищеца адеокатски хонорар, с молба да се редуцира и намали претендираното адвокатско възнаграждение до минималния размер, определен в Наредба №1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адеокатските възнаграждения, доколкото уговореното и заплатено от ищеца адвокатско възнаграждение отговоря на минималното такова, съгласно разпоредбата на чл.7 ал.2, т.2 от Наредбата.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на “ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ” ЕАД, ЕИК: 115552190, седалище и адрес на управление: гр.Пловдив, ул.”Христо Г.Данов” № 37, че Б. З. Б., ЕГН ***** от село Черногорово, ул. „**** ” №6, не дължи сумата от **4092.65/четири хиляди деветдесет и два лева и 65 ст./**, представляваща корекция на сметка за минал период – от 1.3.2023г. до 30.5.2023г., начислена във връзка с установено неточно измерване на количеството електрическа енергия от електромер с фабричен № 150249502, монтиран да измерва консумираната електрическа енергия в обект, находящ се в село Черногорово, община Димитровград.

ОСЪЖДА „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ” ЕАД, ЕИК: 115552190, седалище и адрес на управление: гр.Пловдив, ул.”Христо Г.Данов” № 37, да

заплати на Б. З. Б., ЕГН *** от село Черногорово, ул. „**** " №6, сумата от 874/осемстотин седемдесет и четири/ лева – **разноски по делото.****

Решението може да бъде обжалвано пред ОС – Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Димитровград: _____